

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v dedičskej veci po poručiťovi **A. P.**, narodenému X, a zomrelému X, naposledy bývajúcemu v L., vedenej na Okresnom súde Liptovský Mikuláš pod sp. zn. 6D 1003/2007, o dovolaní dediča MVDr. D. P., bývajúceho v K., zastúpeného Mgr. M. D., advokátkou v K., proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline z 31. mája 2010 sp. zn. 9 CoD 9/2010, takto

r o z h o d o l :

Uznesenie Krajského súdu v Žiline z 31. mája 2010 sp. zn. 9 CoD 9/2010 **z r u š u j e** a vec mu vracia na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Liptovský Mikuláš (súd prvého stupňa) uznesením z 29. januára 2010 č. k. 6D 1003/2007 – 72 vykonal súpis aktív a pasív majetku poručiťa tak, že nehnuteľnosti – dodatočne zistený majetok po poručiťovi zapísaný na jeho meno na Katastrálnom úrade v Žiline, Správe katastra v Liptovskom Mikuláši, v katastrálnom území L., na LV č. X, LV č. X, LV č. X, LV č. X, LV č. X, LV č. X, predstavujú aktíva a zároveň čistú hodnotu dedičstva vo výške 154,80 €.

Krajský súd v Žiline (odvolací súd) uznesením z 31. mája 2010 sp. zn. 9 CoD 9/2010 odvolanie dediča MVDr. P. odmietol podľa § 218 ods. 1 písm. b/ O.s.p. a vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania (§ 146 ods. 2 prvá veta O.s.p. per analogiam). Rozhodnutie o odmietnutí odvolania odôvodnil tak, že proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa podal v zákonom stanovenej lehote prostredníctvom svojej zástupkyne – advokátky Mgr. M. D. odvolanie dedič MVDr. D. P., ktorý žiadal napadnuté uznesenie zrušiť a doplniť súpis aktív a pasív majetku poručiťa o ďalší majetok; uvedená advokátka však na výzvu súdu prvého stupňa nepredložila plnomocenstvo udelené MVDr. D. P. na zastupovanie

v tomto dedičskom konaní, ide preto o odvolanie podané niekým, kto na odvolanie nie je oprávnený.

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podal dedič MVDr. D. P. dovolanie. Prípustnosť a dôvodnosť dovolania vyvodzoval z § 237 písm. f/ O.s.p. Uviedol, že podanie urobené osobou, ktorá sa označila ako zástupca účastníka bez preukázania jej oprávnenia zastupovať účastníka spôsobom uvedeným v § 28 O.s.p., treba považovať za nedostatok konania na strane účastníka (nedostatok splnomocnenia), ktorý je možné odstrániť, a že súd prvého stupňa mal vyzvať jeho ako účastníka konania na doloženie písomného plnomocenstva, ktoré udelil advokátke Mgr. M. D.. Tým, že nebol súdom vyzvaný na predloženie tohto plnomocenstva, bola mu odňatá možnosť konať pred súdom. Navrhol preto, aby dovolací súd zrušil uznesenie odvolacieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Ostatní účastníci sa k dovolaniu nevyjadrili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podali včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpený advokátkou v zmysle § 241 ods. 1 O.s.p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) skúmal najskôr, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto mimoriadnym opravným prostriedkom.

Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci rozhodol odvolací súd uznesením. V zmysle § 239 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ak a/ odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b/ odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností (§ 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p.) na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. V zmysle § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na

zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Prípustnosť dovolania podľa § 239 O.s.p. v predmetnej veci neprichádza do úvahy, lebo tu nejde o uznesenie uvedené v § 239 ods. 1 O. s. p., proti ktorému je prípustné dovolanie, a ani o potvrdzujúce uznesenie, ktoré by patrilo do niektorej z kategórií potvrdzujúcich uznesení vymenovaných v § 239 ods. 2 písm. a/ až c/ O.s.p.

Vzhľadom na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 druhá veta O.s.p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p., neobmedzil sa dovolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 239 O.s.p., ale zaoberal sa i otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p. (ide tu o nedostatok právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, neexistenciu návrhu na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom). Vady uvedené v § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. dovolateľ nenamietal a v konaní ani nevyšli najavo.

So zreteľom na obsah dovolania (dovolateľ namietal vadu v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p., ktorú videl v tom, že súd odmietol jeho odvolanie pre nedostatok plnomocenstva pre advokátku Mgr. M. D. bez toho, aby ho vyzval na odstránenie tohto nedostatku) dovolací súd sa osobitne zaoberal otázkou opodstatnenosti tvrdenia dovolateľa, že mu postupom súdu bola odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania podľa § 237 písm. f/ O.s.p. je taký z hľadiska procesného predpisu vadný postup súdu v občianskom súdnom konaní, ktorým sa účastníkovi odníme možnosť pred ním konať a uplatniť procesné práva priznané mu za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv a oprávnených záujmov. O odňatie možnosti konať pred súdom ide i v prípade, keď odvolací súd odmietne odvolanie účastníka konania bez toho, aby boli splnené zákonné podmienky na takéto rozhodnutie.

Podľa ustanovenia § 218 ods. 1 písm. b/ O.s.p. odvolací súd odmietne odvolanie, ktoré bolo podané niekým, kto na odvolanie nie je oprávnený.

Odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa môže podať predovšetkým účastník konania (§ 201 prvá veta O.s.p.), pričom účastník konania sa môže dať v konaní zastupovať zástupcom, ktorého si zvolí. Zástupcovi, ktorého si účastník zvolil, udelí písomne alebo ústne do zápisnice plnomocenstvo (§ 28 ods. 1 O.s.p.). Skutočnosť, že zástupca je oprávnený konať za účastníka pred súdom, musí byť preukázaná a to spravidla predložením písomného plnomocenstva. Ako zástupcu si účastník môže vždy zvoliť advokáta; plnomocenstvo udelené advokátovi nemožno obmedziť (§ 25 ods. 1 O.s.p.). Plnomocenstvo udelené pre celé konanie nemožno obmedziť; zástupca, ktorému bolo toto plnomocenstvo udelené, je oprávnený na všetky úkony, ktoré môže v konaní urobiť účastník (§ 28 ods. 2 O.s.p.).

Ak odvolanie podáva advokát v mene účastníka konania ako jeho zástupca bez toho, aby bolo preukázané jeho oprávnenie zastupovať účastníka spôsobom uvedeným v § 28 ods. 1 O.s.p., nejde o odvolanie podané neoprávnenou osobou, lebo v takom prípade ten, kto v odvolaní vystupuje ako zástupca účastníka, neuplatňuje v konaní procesné práva vo vlastnom mene, ale procesnoprávny úkon robí za zastúpeného. Nedostatok preukázania plnomocenstva potom treba považovať za nedostatok podmienky konania, ktorý možno odstrániť. Procesným dôsledkom neodstránenia tohto nedostatku je zastavenie konania (§ 104 ods. 2 v spojení s § 211 ods. 2 O.s.p.).

Na odstránenie nedostatku preukázania zastúpenia bude spravidla postačujúcim opatrením súdu výzva tomu, kto vystupuje ako splnomocnenec, prípadne účastníkovi, aby v určenej lehote predložil plnomocenstvo, alebo aby k udeleniu plnomocenstva došlo ústne do zápisnice. To platí tak v prípade, kedy plnomocenstvo nebolo v konaní predložené vôbec, ako aj v prípade, že bolo predložené s nedostatkami, pre ktoré ho nebolo možné považovať za platné. Je treba mať však na pamäti, že ak by súd prvého stupňa nevyzval *účastníka* na odstránenie nedostatku plnomocenstva – nepostačuje, ak neúspešné opatrenie (výzva na odstránenie tohto nedostatku) smerovalo len voči advokátovi, ktorý sa označil za zástupcu účastníka – a odvolací súd bez nápravy tohto pochybenia by odvolanie advokáta ako podané neoprávnenou osobou odmietol, išlo by o nesprávny postup, ktorým by sa odňala účastníkovi možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. (porovnaj tiež rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Cdo 249/04 z 29. apríla 2005, ktorý je

publikovaný v časopise Zo súdnej praxe v čísle vydania /zväzku/ 3 ročník 2005 na strane 72 – 73 pod č. 32; uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Cdo 229/2010 z 30. augusta 2011).

V danej veci z obsahu spisu vyplýva nesprávny postup odvolacieho súdu, ktorý nenapravil pochybenie súdu prvého stupňa – nevyzval dediča MVDr. D. P. na odstránenie nedostatku plnomocenstva pre advokátku Mgr. M. D. a odvolanie proti uzneseniu súdu prvého stupňa z 29. januára 2010 č. k. 6D 1003/2007 – 72 odmietol uznesením z 31. mája 2010 sp. zn. 9 CoD 9/2010 ako odvolanie podané neoprávnenou osobou (§ 218 ods. 1 písm. b/ O.s.p.). Týmto postupom došlo v odvolacom konaní k procesnej vade v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p., t.j. dovolateľovi bola odňatá možnosť konať pred súdom. Uvedená vada zakladá prípustnosť dovolania a je tiež dôvodom, pre ktorý dovolací súd musí napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zrušiť, pretože rozhodnutie vydané v konaní postihnutom tak závažnou procesnou vadou, nemôže byť považované za správne.

Najvyšší súd Slovenskej republiky z týchto dôvodov uznesením zrušil dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu a vec vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie (§ 243b ods. 1, 4 O.s.p.).

V novom rozhodnutí rozhodne súd znovu o trovách pôvodného i dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

V Bratislave 31. októbra 2011

JUDr. Milan D e á k, v. r.
predseda senátu

Za správnosť :
Hrčková Marta